

FF:US_42 Úvod do uměnovědných studií

Zpracování slovníkového hesla

VZTAH UMĚLCE A PUBLIKA

Daniel Krbek
438726

Slovníkové heslo:

"Umění je úmyslné tvoření nebo konání, jehož výsledek nad jiné výtvořiny a výkony vyniká jistou hodnotou již při pouhém nazírání a vnímání, tj. hodnotou estetickou".

Ottův Slovník naučný: ilustrovaná encyklopedie obecných vědomostí: J. Otto, Praha: 1890

„Umění se vymezuje jako užívání dovedností a představivosti k vytváření estetických předmětů, prostředí nebo zážitků, které lze sdílet s druhými lidmi.“

Encyclopædia Britannica. 11. vyd. England: Cambridge university press, 1911.

„Komunikace uměním = sdělování a sdílení prožitků prostřednictvím uměleckých artefaktů.“

KULKA, Jiří. *Psychologie umění*. 2. vyd. Praha: Grada, 2008. ISBN 9788024723297.

Vztah umělce a publika

Umělec. To je opravdu široký pojem. Je spousta umělců, kteří by o sobě neřekli, že jsou umělci.

Ono určitě kdo je umělec a kdo ne, je vlastně dobrá otázka. Každý ví, že malíři, sochaři, hudební skladatelé či spisovatelé jsou umělci. Ale málokdo pozná tu hranici, kdy se z obyčejného písničkáře stane umělec. Záleží na popularitě nebo snad na profesionalitě? Nemyslím si. Samozřejmě, když je někdo známý díky nějaké stavbě či obrazu, tak je jasné, že ho každý označí za umělce, a má pravdu. Ale i méně známí či známí lidé v malém okruhu mohou být umělci. Publikum je samozřejmě jasné dáno. Jsou to lidé, kteří dotyčného uznávají, poslouchají, kupují si ať už desky či obrazy. Určitě i takový architekt může být umělcem, který ovšem své publikum nepozná na první pohled. Je to něco jiného než, když má člověk kapelu na tričku a chodí na koncerty. Publikum chodí na výstavy, divadelní hry, na filmy do kina. Právě díky publiku nebo taky obecenstva jsou tito umělci odměňováni potleskem, penězi a dalšími věcmi. Dříve se publiku říkalo veřejnost, a tomu se nedá ani říct široký pojem..

Umění se dělí na různé druhy. Máme zde výtvarná umění, sem patří převážně malíři, sochaři a další. Umění múzická či performativní. Zde umělec jasně vidí své publikum. Ať už se jedná o hudebníky, herce či tanečníky. Od renesance se však používá spojení "krásné umění". V tomto umění jde hlavně o originalost, tvořivost a celkově o dotyčného člověka.

Umělec musí být tvořivý, kreativní, měl by mít trochu toho talentu. Jen pro zajímavost. Patronem umělců je sv. Lukáš, jedná se zde převážně o malíře. Patronkou hudebníků je sv. Cecílie. Jsou zde i tituly jako Národní umělec či Zasloužilý umělec. U národního umělce šlo o to, aby se dotyčný umělec nějak obohatil národní kulturu a byl na vysoké úrovni samozřejmě. Tento termín se používal v poválečném Československu. Prvním národním umělcem byl jmenován básník Josef Hora.

Termín zasloužilý umělec se používal převážně v Sovětském svazu. Bylo to nižší hodnocení než národní umělec, ale opět musel být umělec vynikající ve svém oboru.

Občas je umělec brán jako člověk, který je nadprůměrný a velice znalý oboru, kterým se zabývá. Je to na příklad lékař, matematik či různí odborníci.

Pokud se podíváme do historie, tak uvidíme, že většina uměleckých děl k něčemu sloužila. Byl to nějaký určitý výrobek. Lidé nosili různé předměty, zdobení. V antických zemích věřili, převážně básníci, že je umění spjata s bohy.

Jak beru já vztah umělce a publika? Když se člověk vžije do role umělce a dejme tomu je slavný hudebník. Určitě ho naplňuje, když se jeho hudba líbí lidem, když na koncertě všichni lidé tleskají nebo během písničky tancují a zpívají s ním. Sám hraji na kytaru, za umělce se nepovažuji, ale mám lidi, kteří, když to řeknu blbě, ke mně vzhlíží. Ne za slávu, protože žádnou nemám (zatím). Ale za to, že svůj nástroj ovládám, je pravda, že hodně lidí tomu nerozumí. Takovým lidem stačí zahrát tři akordy a mají radost. Tyhle lidi nemyslím, částečně vlastně ano, ale osobně mě více potěší pochvala od zkušeného hráče či aspoň někoho, kdo hudbě rozumí. Musí být naprosto skvělé stát na pódiu a pod Vámi je třeba třicet tisíc fandů, kteří jsou nadšení z jediného tónu. Část toho publika si myslí, že stačí něco zahrát, udělat text, nahrát to a hurá na turné. Ale jen o tom to přece není. Nikdo najednou nevidí ty léta dřiny u nástroje, zkoušení s různými kapelami, neustálé nadávání na bubeníka, protože ztrácí tempo. V dnešním světě je těžké se v tak velké konkurenci prosadit, a to nemluvím jen o hudbě. Když se zeptáte stovky mladých lidí, tak polovina bude chtít být slavná. Polovina z té půlky bude chtít být slavná kvůli penězům (no, možná víc) a druhá kvůli tomu, že je prostě baví to, co dělají. Nikdo nechce mít práci, která ho nebaví. Mně přijde hezký, že člověk dělá to, co ho baví, má za to peníze a navíc skvělé publikum. To se "ajťákům" nestane. Sice je se svou prací spokojen a vydělá si nemalé peníze, ale mně osobně tam chybí to publikum, se kterým tu radost bude sdílet. Můj starší bratr nedělá pro něj zábavnou práci, nemá velký plat, ale netrápí ho to. Je vidět, že každý jsme nějaký, ale není nad to, když je člověk v něčem "výjimečným".

Samotné publikum se určitě dá také rozdělit. Opět zůstanu u hudby. Máme zde "ortodoxní" fanoušky, kteří by pro svou oblíbenou kapelu udělali "všechno". Pak jsou zde další, kteří mají rádi jejich hudbu, neztotožňují se se svými idoly či jejich texty, ale koupí si album a jdou na koncert, aby tuto skupinu podpořili. S tím kupováním alb je to v dnešní době složitější, pravda, proto musí být kapely "v jednom kuse" na turné. Dá se tudíž říct, že kdyby nebylo publika, tak umělci zaniknou nebo to sami ukončí, protože by jejich působení na scéně nemělo cenu. Přece jen, když Vás podporují pouze známí a rodina, tak je to trochu málo.